

s. Katica Dabo

Gospa od Danača i pomorci, sestre Dančarice i Atlantska plovidba - prijateljstvo koje traje

Kako uopće započeti pisati o nečemu što je utisnuto duboko, poput svetog znamenja, u ove dančarske hridi, u ovu malenu i drevnu Gospinu crkvu, u srce tolikih sestara Dančarica koje su bar jedanput povukle konop zvona na pozdrav brodu, moleći za njegovu sretnu plovidbu? Kako opisati riječima onu tajnu nit koja veže Danče s morem i pomorcima, sestre s Danača i brodarata *Atlantsku plovidbu*? A da i ne govorim koliko je teško izraziti nebesku vezu Gospe od Danača i mornara i svih onih koji od mora žive, onih koji zvuk zvona s njezine crkve nose u sebi kao sigurnost i ufanje da ih Majka nikada neće prepustiti na milost i nemilost oluja, ne samo onih na moru?

Sjećam se vrlo dobro sirene prvog broda kojeg sam vidjela kada sam kao mlada srednjoškolka došla na Danče da započnem život posvećen Bogu. Dok su zvana crkve otpozdravljala, nisam mogla sakriti ganuće i suze. Ostavilo je to na mene dubok i snažan dojam, bila sam dirnuta tom jednostavnom i dubokom vjerom pomoraca koji na taj način iskazuju svoje ufanje i ljubav Majci Božjoj, Zvijezdi mora. Tada ni slutila nisam da će more i brodovi toliko obilježiti moj život ovdje na ovom posvećenom mjestu što se Danče zove, da ću biti neke vrsti posrednica između crkve i samostana Gospe od Danača i pomoraca, *poštarica* kako ja to običavam reći.

Živo pamtim iz tih prvih dana samostanskog života kazivanja starijih sestara koje su s velikim poštovanjem govorile o dubrovačkim kapetanima koji su od davnine povezani s našom Gospom od Danača. Ti isti kapetani darovali su 1969. Gospi od Danača treće zvono koje je nedostajalo na crkvi punih pedeset godina, od vremena kada ga je odnijela Austrija u ratne svrhe. U samostanskom arhivu sačuvana je mala, draga sličica. Na prvoj je strani glavni oltar Gospe od Danača, a na drugoj sljedeći natpis:

50 godina je praznina na zvoniku Gospe od Danača sjećala na strabote rata.

POMORSKI KAPETANI darivajući zvono mole Gospu da i dalje čuva naše pomorce.

Briga i ljubav prema crkvi Gospe od Danača od strane dubrovačkih kapetana, odnosno Atlantske plovidbe, nije prestala ni danas. Još je uvijek živa i dosjetljiva. Kad god su sestre poduzimale važne poteze vezane uz crkvu: temeljitu obnovu krova i fasade prije nekoliko godina pa proslavu 550. obljetnice izgradnje crkve (2007.) i sada izdavanje spomen monografije o crkvi i samostanu koja je 11. svibnja ove godine predstavljena na Dančama, dobrota i naklonost Uprave AP

nisu izostale, uvijek su nas velikodušno poduprli svojim prilogom. Neka ovi skromni redci budu ujedno i znak naše zahvalnosti svim dobrim ljudima koji upravljaju AP ili su njezini zaposlenici na moru ili na kopnu.

Međusobnoj povezanosti sestara s Danača i AP najviše pridonose pomorci, oni koji vrlo dobro znaju što znači čudljivo i veliko more. Kada se vraćaju s mora ili se spremaju na novu plovidbu dođu na Danče, pomole se Gospi za dobro more ili joj zahvale na sretnom povratku. Tom prilikom nam znaju pričati o okolnostima čiji se sretan ishod može pripisati jedino čudesnom zagovoru i pomoći Gospe od Danača. Dogodi se da cijela posada po svom kapetanu ili članu posade, u znak zahvalnosti, pošalje milodar za crkvu. Ta dobrohotnost i poštovanje prema našoj Gospi nas uvijek iznova zadivljuje jer tolike pomorce mi i ne poznajemo (ali ih vrlo dobro poznaje Ona, Zvijezda mora!) i pitamo se odakle toliko ljubav i poštovanje prema ovom Gospinom mjestu, ovom prelijepom kutku Dubrovnika?

Mnogi se zapovjednici brodova u ime svoje posade jave putem elektronske pošte u različitim svečanim prigodama, a to su Gospa od Danača, Sv. Nikola, Božić, Uskrs... Dirljivo je to dopisivanje, pisma s dalekih mora su posebna dragocjenost samostanske pismohrane, čuvamo ih pomno jer su puna iskrene i tople čežnje, molitve,

ufanja i ljubavi prema Gospi od Danača, prema rodnom kraju.

Iako mi sestre ne smatramo nečim posebnim i zaslužnim što molitvama iz dana u dan pratimo naše pomorce te u znak Gospinog blagoslova zvonimo na pozdrav brodovima (jer to je naša sveta, draga dužnost i ljubav!), naši pomorci na moru i oni na kopnu u AP prepoznali su to kao vrijednost i nešto veliko. Stoga nas je ugodno iznenadilo priznanje *Dobro more* koje je samostanu sv. Marije na Dančama uručio predsjednik Uprave Atlantske plovidbe, kapetan Ante Jerković, 16. prosinca 2005. u prigodi obilježavanja 50. obljetnice njezina osnutka. Navest ću djelić pisma kapetana Jerkovića od 5. prosinca 2005. kojim nas obavještava o dodjeli priznanja:

„Ovo priznanje dodjeljujemo Vam kao veoma sitni djelić i simbol beskrajne zahvalnosti svih pomoraca, kako domaćih tako i stranih, za svaki zvuk dragog i širom svijeta prepoznatljivog zvona, koje dugi niz desetljeća, pri prolazu svakog broda odzvanja dančarskom valom, i za svaku izmumljenu molitvu Blaženoj Djevici Mariji i

svetom Nikoli za mirnu i sretnu plovidbu.

Ove riječi su ne samo na radost i ponos nego i obveza. Obvezuju nas, sestre Dančarice, da svim svojim bićem još radikalnije odgovorimo najdubljem smislu našega poziva, da budemo još više nego do sada, stražarice i čuvarice, *lukijernice* koje se ne gase na Gospinom oltaru, moleći blagoslov i sreću za sav svijet, a na poseban način za naše pomorce.

Pravo prijateljstvo ne stari, naprotiv, što je dugotrajnije, postaje poput dobrog starog vina koje „razveseljuje srce čovječje“ kako će reći Biblija. Prijateljstvo AP i sestara franjevki s Danača s vremenom postaje sve prisnije, tako da slikovito možemo reći: mi smo jedna neobična obitelj koju je povezalo široko more i naša Gospa od Danača. Danče ne bi bile u potpunosti to što jesu bez ove ljubavi i povezanosti Gospe i pomoraca, svih onih koji od mora žive. Ona s ovog svetog mjesta već pet i pol stoljeća brižno, majčinski bdije nad beskrajnom pučinom te s ljubavlju čuva u srcu imena svih onih koji rado pohode ovo mjesto, a nada-

sve imena svojih pomoraca koji joj se utječu i zazivaju pomoć s mora i dalekih oceana, nalazeći u njezinom skutu utjehu i spas.

Što više promatram staru Dobričevićevu sliku na našem oltaru, otkrivajući neprolaznu ljepotu Gospinog lica, preporučujući joj sve drage, znane i neznanе, blize i daleke koji joj se utječu, naslućujem i otkrivam tajnu o kojoj sam govorila na početku, tajnu ovog svetog mjesta. Ovdje progovara svaki kutak, svaki kamen i svaki val. Ovo je mjesto posvećeno ljudskom patnjom gdje su davnih stoljeća od kužnih bolesti umirali mnogi, ali, vjerujem, ne u očaju i napuštenosti nego pod okriljem Majke. Ovdje je sve natopljeno mirom i blaženstvom kojeg ništa ne može uništiti jer na sve teče blagoslov iz krila Majke, Bezgrješne Djevice kojoj ovdje stari Dubrovčani nadjenuše ime sv. Marija od milosti.

A Majka jer je Majka neće prestati milostima obasipati svoju djecu, a ponajmanje pomorce koji pronose njezinu slavu diljem svijeta.

